Żywa historia Gorlic — wywiad z panią Krystyną Janik

Wywiad z panią Krystyną Janik dotyczący jej rodziny spokrewnionej z biskupem Leonem Wałęgą, mordu na siedmiuset Żydach w lesie Garbacz oraz o wybranych aspektach pracy na poczcie.

Krystyna Janik — urodzona 16 października 1962 roku w Uściu Gorlickim. Ukończyła szkołę podstawową w Stróżówce i I Liceum Ogólnokształcące im. Marcina Kromera w Gorlicach. Zaraz po maturze podjęła pracę w firmie Poczta Polska, Telegraf, Telefon (przedsiębiorstwo państwowe działające w latach 1928-1991, w 1991 roku nastąpił podział firmy na Pocztę Polską oraz Telekomunikację Polską), gdzie przepracowała 43 lata. Pracowała jako pocztowiec, telefonistka, kierownik Ekspedycji i Służby Doręczycielskiej. Na emeryturze od sierpnia 2025 roku.

Serdecznie dziękujemy panu Jackowi Boczoniowi za pomoc w poszukiwaniu osób chętnych do udzielenia wywiadu.

Zapraszamy do galerii fotografii dostępnej na dole strony.

Wywiad z panią Krystyną Janik przeprowadzony 13 kwietnia 2026 roku przez Urszulę Karasińską w Gorlicach.

00:00:15 — „Rodzina pochodzi ze Stróżówki” — prababcia Kunegunda Gryboś z d. Wałęga, kuzynka biskupa Leona Wałęgi

00:03:25 — opowieść o pradziadku Wojciechu Grybosiu i jego sadzie, uprawie winorośli i warzyw

00:04:42 — babcia Anna Tabor z d. Gryboś, córka Kunegundy — niesamowita opowieść o porwaniu pięcioletniej Anny (w 1915 roku) przez żołnierza rosyjskiego, a następnie porzuceniu obok torów w Moszczenicy

00:05:56 — babcia Anna Tabor obserwująca w 1942 roku przygotowania Niemców do rozstrzelania około siedmiuset Żydów w lesie Garbacz

00:07:09 — dzień mordu niemieckiego na Żydach w lesie Garbacz — przejmująca grozą opowieść [14 sierpnia 1942 roku]

00:09:00 — „Straszny smród… to kolejne dni… jeszcze jakieś jęki… te doły ruszały się posypane wapnem [następował rozkład ciał]”; wizyta Douglasa Emhoffa, męża wiceprezydent USA — Kamali Harris w lesie Garbacz w 2023 roku

00:12:28 — mama Józefa Kożuch z d. Tabor pracująca wraz z mężem z nakazu pracy w POM-ie (Państwowy Ośrodek Maszynowy) w Uściu Gorlickim

00:13:12 — wspomnienie o braciach babci: Józefie — emigrancie „za chlebem”, zamieszkałym ostatecznie w Argentynie i Stanisławie — w czasie okupacji zesłanym na roboty do Niemiec. Niespodziewany powrót Stanisława do domu

00:17:24 — dalszy ciąg opowieści rodzinnej — rodzice w Uściu Gorlickim i powrót do Stróżówki, szkoła podstawowa w Stróżówce, pani Grygiel (wychowawczyni klasy Krystyny Janik), nowy budynek szkoły, I Liceum Ogólnokształcące im. M. Kromera i wspomnienie nauczycieli

00:21:30 — „Bezpośrednio po maturze poszłam do pracy […] Przepracowałam na poczcie 43 lata, 10 miesięcy, 18 dni”

00:22:13 — „Rozpoczęłam pracę w Sękowej jako telefonistka” — opis łącznicy telefonicznej, łączenie par kabli w celu

uzyskania połączenia, powody czekania na połączenia międzymiastowe

00:24:47 — praca w Staszkówce; dziesięciu abonentów

00:27:00 — pierwsze łączenie rozmowy z Ameryką, „My, jako Gorlice na koniec XX wieku mieliśmy światłowód” (1999 rok)

00:28:28 — dalsze funkcje pełnione na poczcie: administrowanie urzędów

00:29:13 — praca w ekspedycji na poczcie w Gorlicach od 1983 roku, a od 2006 roku na stanowisku kierownika zmiany aż do przejścia na emeryturę 1 lipca 2025 roku

00:30:27 — adresy pocztowe, kody miejscowości (lata 70.) dzielenie listów, ambulans pocztowy (duży, kolejowy wagon z obsługą pocztową)

00:35:00 — okres międzywojnia i urzędy pocztowe we wsiach w powiecie gorlickim

00:36:12 — poczta w obecnych czasach

00:39:50 — na poczcie w Sękowej w stanie wojennym, „rozmowa będzie kontrolowana”, listy z pieczątką „Ocenzurowano”

00:44:01 — paczkomaty pocztowe w Gorlicach